

Windesheim 



GGZ en het Sociaal Domein

- Alie Weerman
- Lector GGZ & Samenleving
- Hogeschool Windesheim Zwolle

220.000
EPA'S

SOCIAAL WERK
MARIE KAMPHUIS

SOCIALE PSYCHIATRIE
ARIE QUERIDO

FILOSOOF
MERLEAU-PONTY

DE WEL

€ **MISBRUIK • VERVAARLOZING**
BORDERLINE • GEWELD
SCHIZOFRENIE
VERSLAVING
COMPULSIEF
OBSESSIEF
PTSS • DIS
WERKEN
MEEDOEN
WONEN
GELD

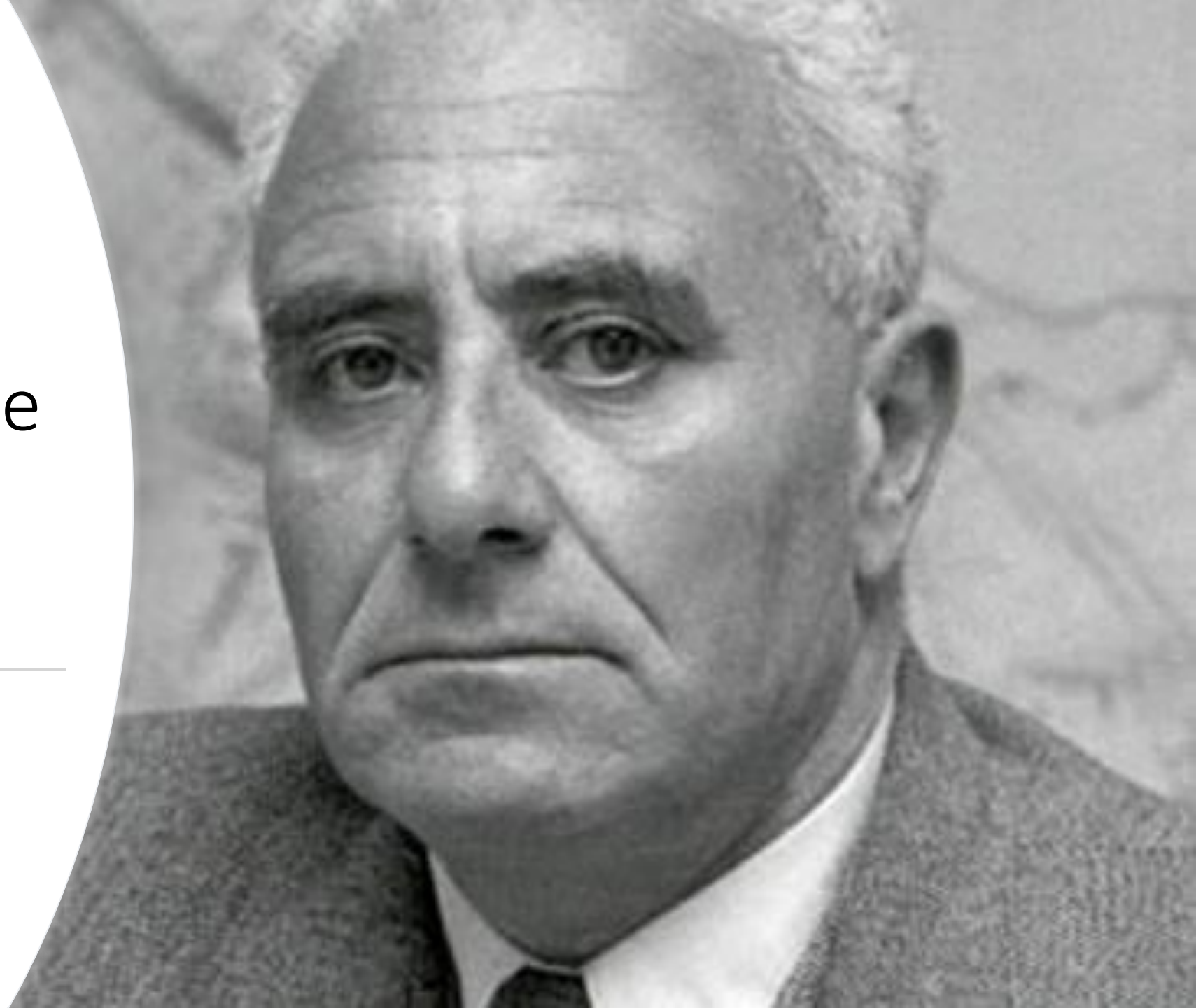



Twee werelden

GGZ	Wijkteams
Verdere specialisatie; hiërarchisch	Meer generalistisch; gelijkwaardig
Voorkeur voor ontwikkelen van geprotocolleerde interventies	Voorkeur voor creatieve werkwijzen/minder strakke regels
Medisch Mode of Biopsychosociaal model.	Sociaal-maatschappelijk model
Strakke systeemkenmerken	Leefwereld
Medisch jargon met DSM-diagnoses	Taal die sterker aansluit bij de praktijk en ervaringen van het gewone leven
Weinig oog voor de rol van geld, wonen, werk	Psychiatrie erg zwaar maken ('dat kunnen wij niet!') of juist ontkennen ('ze is een beetje druk')
Professionele afstand is een teken van zorgvuldigheid	Professionele nabijheid is een teken van zorgvuldigheid
Professionalisering (óók van ervaringsdeskundigen)	De-professionalisering (professionaliseringtekort volgens Bredewold, Duyvendak e.a. 2018)



Arie Querido: oprichter Sociale Psychiatrie





Arie Querido maakt
een verschil tussen
ziek-zijn en patiënt
zijn

- *'Iemand wordt van een 'zieke' een 'patiënt' als hij in handen van de dokter komt'.*
- *'De conclusie is dat somatische, psychische en sociale elementen in de geneeskunde met gelijk gewicht gewogen moeten worden. Je moet er niet één element uit losmaken, want het heeft zijn betekenis in het geheel.'*

Querido stemde als enige van de 1^{ste} kamer in 1968 tegen de wet AWBZ

- Interviewer: *'Wat was uw voornaamste kritiek op de AWBZ'*
- Querido: *'Dat er geen tegenwicht was. Ze hadden een instrument geschapen om mensen op te nemen, maar geen tegenwicht om ze eruit te halen of te voorkomen dat ze opgenomen werden. (...) Je moet meteen iets anders scheppen, met even veel geld als je hierin stopt. Maar ja, dat is niet gebeurd en de ellende is duidelijk.'*
- Interviewer: *'Eigenlijk is de sociale geneeskunde niet zo geworteld geraakt.'*
- Querido: *'Helemaal niet!'*

DE WEL

SOCIALE PSYCHIATRIE
ARIE QUERIDO

FILOSOF
MERLEAU-PONTY

SOCIAAL WERK
MARIE KAMPHUIS

LECTORALE REDE | 12 JUNI 2019 • 14.30 - 17.30
ALIE WEERMAN | BIJeenkomst met **THEATER,**
OVER DE HEL VAN | **MUZIEK EN KUNST.**
DE PSYCHIATRIE | AUDITORIUM HOGESCHOOL
WINDESHEIM ZWOLLE BIJWONEN!
KENNISCENTRUMGENW@WINDESHEIM.NL

© RECHT DOORZEE • 2019

Nu alsnog transitie ggz - sociaal domein

Gemeenten verantwoordelijk voor beschermde woonplekken ingebed in het geheel van lokale en maatschappelijke ondersteuning

WMO

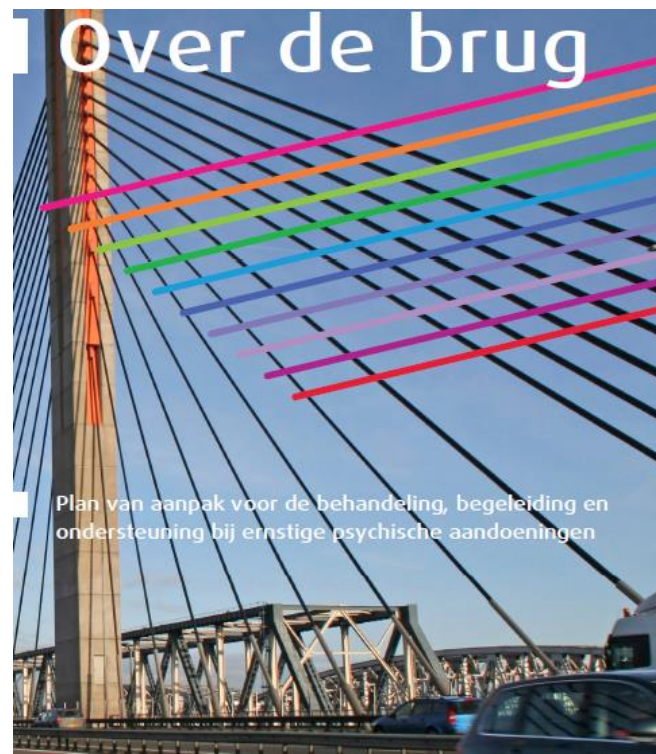
Participatiewet

Wet gemeentelijke schuldhulpverlening



n beschermd wonen
ar een beschermd th

Advies Commissie Toekomst





In lijn van Querido? De Nieuwe GGZ: Ggz inbedden in buurt & werken met multideskundigheid. Sterke positie ervaringsdeskundigen.

Sociaal werkers ontbreken geheel in dit boek



In zowel De Nieuwe GGZ als in het Sociaal Domein is nog te weinig aandacht voor wonen en werk. Verbinding met sociaal werk is hard nodig.

Werken met naasten en netwerk is wat anders dan sociaal-maatschappelijk perspectief.

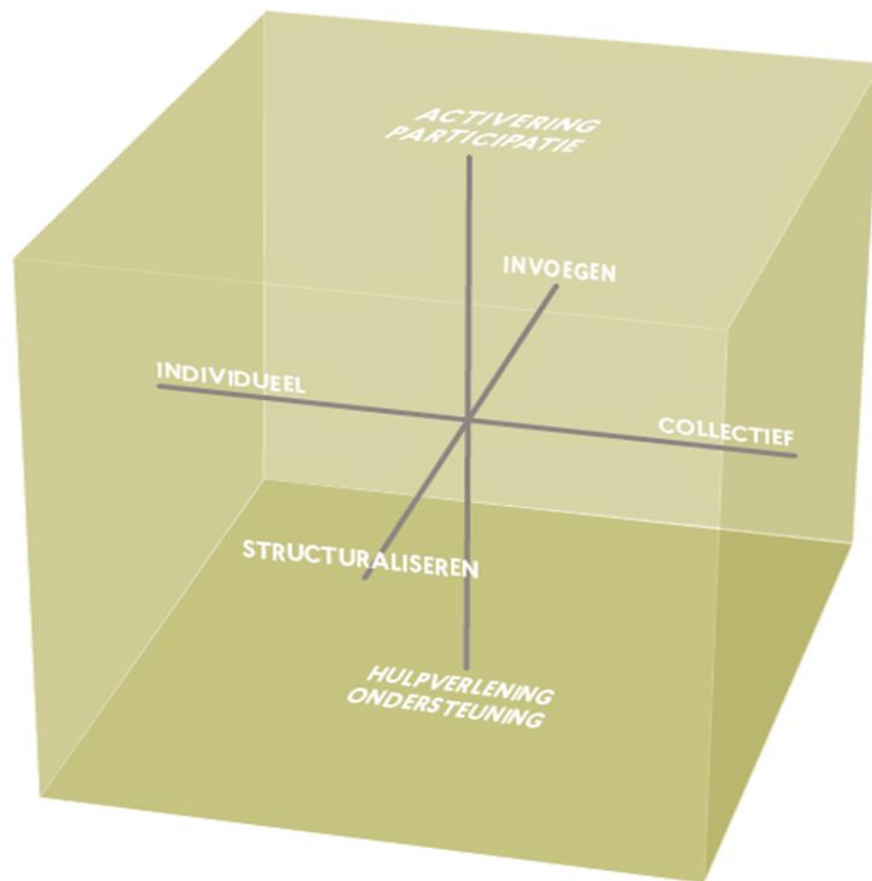
De Nieuwe GGZ richt zich te veel op individueel perspectief (met netwerk erbij), maar veel te weinig op het sociaal maatschappelijk perspectief.

De GGZ denkt en werkt nog steeds vooral interventiegericht: interventies zijn gericht op vaardigheden begeleiding ipv op woningbouwbeleid, armoedebestrijding of creëren van werk.

Margot Scholte & Ard Sprinkhuizen



Kubus ontworpen door Ard Sprinkhuizen en Margot Scholte voor de Marie Kamphuis lezing 2018





Sociaal werker van het jaar 2019
Norbert van Wijnhofen.
GGZ-agoog

Psychiatrie in onze buurt

Gemeenten verantwoordelijk voor ondersteuningscontinuüm

Meer nabijheid, vertrouwdheid en maatwerk wenselijk en andere samenwerkingsstructuren



- Wonen
- Antistigma-activiteiten
- Inkomensbeheer/beschermingsbewind
- Dagstructuur, dagactiviteiten, leren en opleiden en werk
- Ervaringsdeskundigen zijn vitaal voor het herstelproces

Rapport Aedes

Kwetsbare bewoners in corporatiewijken krijgen te laat of te weinig ondersteuning vanuit de WMO. Er is vroege signalering van problemen nodig, de waakvlamfunctie moet terug. Er is nu pas actie als de situatie escaleert. Gemeenten moeten regie nemen. Zorg en ondersteuning moet toegankelijker worden. Er is een sterke ondersteuningsstructuur nodig.



Onderzoek Annette Plooy (lectoraat GGZ & Samenleving).

- De arbeidsparticipatie van mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen is bijzonder laag. Toch willen velen van hen wel degelijk deelnemen aan het arbeidsproces. Werk speelt een niet te onderschatten rol bij persoonlijk en maatschappelijk herstel.
- Ondanks de wens tot werken komen veel mensen met EPA er niet (meer) toe om naar een reguliere baan te solliciteren. Hierbij blijkt niet alleen anticipatie van stigma een rol speelt, maar ook twijfel aan de eigen draagkracht in een reguliere baan en angst voor terugval





De rol van ervaringsdeskundigen in de verbinding tussen de twee werelden

Opnieuw een tweedeling of een verbinding?

Kwaliteitssysteem
Ervaringsdeskundigheid (KvE)
onlangs gestart onder leiding
van de VVED.
Samen met het Trimbos-
instituut, Kenniscentrum
Phrenos en het lectoraat GGZ en
Samenleving van Windesheim

Professionalisering
Ervaringsdeskundigheid.

Uitdaging: vrije ruimte en eigenheid
behouden.



Zoeken naar 'common ground'



- Echt biopsychosociaal werken.
- Sociaal werkers als verbinders ggz – sociaal domein (kubus Scholte & Sprinkhuizen als model gebruiken)
- Geen taal uitsluiten (medische taal mag, gewone taal eveneens). Meer mengen van medische taal en taal gewone leven.
- Hoop verlenen én onmacht erkennen.
- De mens zien én ziektes signaleren.
- Houding van niet-weten aannemen én kennis vermeerderen.
- Ervaringskennis benutten én andere kennis.
- Samenwerken met cliënten én met professionals.
- Verdragen van ongemak én oplossingen zoeken.

Mensenrechten van mensen met een psychische beperking naleven.

220.000
EPA'S

SOCIAAL WERK
MARIE KAMPHUIS

SOCIALE PSYCHIATRIE
ARIE QUERIDO

FILOSOOF
MERLEAU-PONTY

DE WELF

€ MISBRUIK • VERVAARLOZING
BORDERLINE • GEWELD
SCHIZOFRENIE
VERSLAVING
COMPULSIEF
OBSESSIEF
PTSS • DIS
WERKEN
MEEDOEN
WONEN
GELD

